

CYFARFOD	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
DYDDIAD	29 Tachwedd 2016
PWNC	Etholiadau Llywodraeth Leol 2017
PWRPAS	Diweddaru'r aelodau o'r gwaith paratoi sy'n digwydd yn gyfredol ar gyfer Etholiadau Llywodraeth Leol 2017
AWDUR	Vera Jones Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd

CEFNDIR

1.1. Adroddwyd i gyfarfod diwethaf y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ar gynlluniau drafft trefniadau etholiadau Llywodraeth Leol 2017, ac fe'i mabwysiadwyd gan y Pwyllgor.

1.2. Isod, cyflwynir diweddariad i'r Pwyllgor ar y meysydd gwaith a adnabuwyd.

CODI YMWYBYDDIAETH

1.3. Bydd yr Aelodau yn cofio mai elfen cyntaf y gwaith paratoi ar gyfer etholiadau 2017 yw'r elfen 'codi ymwybyddiaeth'. Penderfynwyd y byddai budd o gynnal sesiynau yn rhoi cyfle i unrhyw unigolyn sy'n ystyried neu'n dymuno sefyll yn yr etholiadau I gael dod I gwrdd â swyddogion ac aelodau er mwyn cael cyfle I holi cwestiynnau a chael gwell dealltwriaeth o ofynion y swyddogaeth petaent yn llwyddiannus.

1.4 Penderfynwyd fod y sesiynau l'w cynnal ym mis Ionawr, ac mae'r trefniadau fel a ganlyn:

- Dydd Mawrth, 17/01/2017 6-8 yr hwyr, Frondeg, Pwllheli
- Dydd Mercher, 18/01/2017 6-8 yr hwyr, Siambr Penarlwg, Dolgellau
- Dydd Iau, 19/01/2017 6-8 yr hwyr, Siambr Dafydd Orwig, Caernarfon

1.5. Mae'n angenrheidiol fod digon o gyhoeddusrwydd am y sesiynau yn cael eu rhoi, ac mae gwaith yn digwydd gyda'r uned gyfathrebu i gael cynllun cyfathrebu clir fel bo pobl gael y budd gorau o'r sesiynau

DYDDIAU CROESAWU

2.1 Fel mae'r aelodau eisoes yn ymwybodol, cynhelir y dyddiau croesawu ar gyfer aelodau ar y **9fed a'r 10fed o fis Mai 2017** (dydd Mawrth a dydd Mercher). Mae'r cynllun gwaith eisoes wedi ei fabwysiadu, a'r prif waith yn awr yw sicrhau fod y manylion yn cael sylw gan swyddogion yn fewnol.

2.2 Elfen arall sy'n cael sylw dan y penawd uchod yw hyfforddiant. Bu trafodaeth yng nghyfarfod diwethaf y Cyngor yn dilyn cwestiwn y Cyngrydd Sian Hughes am fudd mynychu hyfforddiant ac fod cymaint i'w elwa o'r sesiynau gan fod aelodau wedyn wedi eu harfogi gyda'r wybodaeth angenrheidiol iddynt ddod i gasgliadau teg. Bu i'r Aelod Cabinet, y Cyngorydd Dyfrig Siencyn, ymateb i'r drafodaeth drwy wneud cais i'r Pwyllgor hwn drafod:

- A. Cynyddu'r adnodd ar gyfer dysgu dros y we - e-ddysgu
- B. Edrych ar wneud hyfforddiant yn fandadol
- C. Cyhoeddi presenoldeb aelodau mewn hyfforddiant

2.3 Mewn ymateb i A yn 2.2 uchod, mae gwaith eisoes yn cael ei ddatlygu i alluogi e-ddysgu, hynny yw, dilyn modiwlau o hyfforddiant ar y cyfrifiadur yn eich amser eich hun, gyda rhywfaint o gwestiynnau ar y diwedd. Yn ychwanegol, mae'r Cyngor hefyd yn edrych ar ddatblygu webinarau fel ffordd arall o ddysgu o unrhyw leoliad. Mae'r sesiynau yma yn rhai byw ar adegau penodol, ond gellir ymuno â'r sesiwn o unrhyw leoliad sydd â chyswllt trwy eich cyfrifiadur. Rydym hefyd yn edrych ar sut i ddefnyddio'r Fforymau Ardal ar gyfer rhai sesiynau hyfforddiant, yn arbennig ar gyfer y 6 - 12 mis cyntaf yn dilyn yr etholiad.

2.4 Roedd bil drafft Llywodraeth Leol a gyhoeddwyd y flwyddyn diwethaf yn ymgynghori ar wneud rhai elfennau o hyfforddiant yn fandadol. Byddai hynny yn golygu fod pob awdurdod yn penderfynu pa sesiynau hyfforddiant o fewn eu hawdurdod hwy oedd yn fandadol gan yr awdurdod. Yr ydym yn ymwybodol fod y bil drafft hwnnw am gael ei ddiweddarau yn fuan, a'r disgwyliad yw y bydd hynny yn digwydd ym mis Ionawr 2017, ac na fydd newid o'r uchod yn y bil drafft nesaf.

Mae trafodaethau cenedlaethol gyda swyddogion yn y maes wedi bod yn digwydd dan arweiniad Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru ac mae nifer fawr o awdurdodau lleol yn cyd-weld fod rhai meysydd penodol o hyfforddiant y dylid eu hadnabod fel mandadol er mwyn sicrhau fod y wybodaeth a'r dealltwriaeth angenrheidiol gan aelodau I fod yn gwneud penderfyniadau synhwyrol. Felly, er nad yw hyfforddiant yn statudol, mae cryfder mewn adnabod y prif bynciau hyfforddiant mandadol ar lefel Cymru, fel bo sail dysgu pob aelod yn gadarn.

2.5. O ran cyhoeddi presenoldeb mewn hyfforddiant, gellir gwneud hynny drwy modern.gov fel y cyhoeddir presenoldeb mewn pwyllgorau yn gyfredol. Rydym angen gwneud rhywfaint o waith pellach i weld sut y byddai modd ymgorffori unrhyw wybodaeth am hyfforddiant arall ee e-ddysgu neu webinar i hyn. Gan ein bod bellach ar ganol blwyddyn olaf y Cyngor hwn, argymhellir ystyried fod y trefniadau yma yn dod i fodolaeth erbyn tymor y Cyngor nesaf.

DARPARIAETH TECHNOLEG GWYBODAETH

3.1 Mae'r Grwp Ffocws wedi cwrdd nifer o weithiau dros y misoedd diwethaf. Bellach, mae'r grwp yn treialu gwahanol ddyfeisiadau. Trwy ddefnyddio'r gwahanol gyfarpar am gyfnod penodol o amser, bydd yr aelodau yn gallu eu gwerthuso yn deg er mwyn dod i'r casgliad cywir. Mae nifer o ystyriaethau dan sylw gan gynnwys pa mor syml ydynt i'w defnyddio, cludadwy, cost, cyflymder ayyb.

3.2. Mae'r grwp am fod yn cyfarfod eto ddiwedd mis Ionawr er mwyn gwerthuso y cyfarpar yn llawn a dod i gasgliad. Bydd hyn yn rhoi amser digonol wedyn i archebu fel bo'r cyfarpar newydd yn barod ar gyfer mis Mai 2017.

3.3. Yn ogystal, mae'r grwp wedi ystyried trefniadau casglu cyfarpar cyfredol, a threfniadau casglu cyfarpar petae aelod yn gadael yn ystod y tymor.